

Zondag 25 augustus 2019 – Na 25 jaar....

Lezingen:

Jesaja 30 : 15 t/m 21 en Lucas 13: 22 t/m 30

Het zijn geen gemakkelijke lezingen die wij vandaag horen en het klinkt ook niet allemaal even vriendelijk.

En misschien denkt u wel: had Hillegonda geen andere lezingen kunnen kiezen op deze dag?

25 jaar predikant. Minstens 1000 diensten. Ik heb het niet bijgehouden, maar in 40 diensten zal ik zeker elk jaar zijn voorgegaan. Dan weet je toch wel van mooiere teksten.

Inderdaad.

En ik moet u eerlijk zeggen: het is dat deze teksten op het rooster staat, anders had ik die niet gekozen - terwijl de zomer- en vakantiestemming nog om ons heen hangt. De temperatuur van vandaag maakt het ook weer behoorlijk zomers.

Maar toch... deze lezingen dus

In de afgelopen 25 jaar heb ik meestal aan de hand van het oecumenische leesrooster de invulling van mijn diensten bepaald. Hoe dat oecumenische rooster wordt vastgesteld en welke keuzes daar aan ten grondslag liggen, wil ik u op een andere moment wel eens vertellen.

Trouwens tijdens de kennismaking bij mijn tweede gemeente ontstond er nog een heftige discussie. Een gemeentelid vroeg of ik mij toch wel aan het leesrooster zou houden? Terwijl een andere gemeentelid over het volgen daarvan zijn grote twijfels uitsprak.

Die vraag is mij vanuit de Gereformeerde Kerk hier nooit gesteld, maar ik denk dat de meesten van u wel weten dat ik een rooster volg. En het mooie van dit oecumenische rooster is dat Jan Piet en ik tijdens de kerkdiensten die wij tijdens onze vakantie meevierden ook lezingen uit het evangelie van Lucas hoorden. Uit de voorafgaande hoofdstukken.

En voor mijzelf: natuurlijk is er soms een tekst waarbij ik moet zuchten, maar dan is daar nu eenmaal die tekst en ga ik er toch maar mee aan de slag. Ook wel uitdagend. Met wisselend resultaat. En daarover mag u dan weer een mening hebben.

Eerst die lezing uit Jesaja. Woorden die Jesaja spreekt tot de mensen die steeds weer verkeerde keuzes maken.

Hij zegt:

Bewaar de rust, sta stil,

Zoek met je hart en zoek naar de weg van God.

Vertrouw op God, wees niet bang, bewaar je geduld.

Dat zou jullie goed hebben gedaan,

Maar jullie wilden niet.

Jullie zijn allemaal hard weggerend,
zo bang waren jullie.

Toch blijft God op jullie wachten.

Ook als het leven heel moeilijk is,

als je bittere tranen huilt,

als je honger en dorst hebt,

weet dan dat God op je wacht.

Er komt een tijd dat je zult weten

hoe je wilt leven en wat je wilt doen

als mensen van God.

Dat de weg duidelijk zal zijn.

En over het kiezen van die weg, daarover gaat het in het evangelie.

Het begint met een vraag. Iemand vroeg Jezus: Heer, zijn er maar weinigen die worden gered?

Het is een oermenselijke neiging, of misschien wel behoefte, om de mensen in te delen in twee groepen. In goed en slecht. In rechtzinnigen en ketters. In voor- en tegenstanders. En dat wordt dan vaak: in wij en zij. En op zoveel plaatsen gebeurt dat: in de wereld, in ons eigen land, zelfs in onze kerk, en dat is tegelijk ook het meest treurige: in goede en slechte gelovigen, in mannen en vrouwen.

God zij dank niet hier in onze gemeente maar wij weten van een classis, die sinds een jaar gelukkig niet meer bestaat...

En eerlijk is eerlijk: ook de bijbel geeft vaak aanleiding om zo in tweedelingen te denken.

Wie worden gered?

De theoretische vraag – over hoeveel er worden gered, weinig of veel, of hoe dan ook – een vraag waar je niet alleen de angst in door hoort klinken, maar ook een zekere afstandelijkheid – die theoretische vraag wordt in Jezus' reactie een concrete praktische aansporing: doe jij je best maar om door de smalle deur binnen te gaan.

Dat is natuurlijk een beeld, de smalle deur – maar een sprekend beeld. Doe moeite om binnen te gaan. Zorg dat je de goede keuzes maakt en zorg dat je daar ook werk van

maakt.

Theoretische bespiegelingen krijgen bij Jezus geen kans. Hij buigt het altijd weer naar onszelf en onze levenspraktijk terug.

En in het antwoord van Jezus is er geen sprake van dat Hij of God mensen buitensluit. Dat zou je misschien kunnen denken, zeker als je de angst in de vraag waarmee het begint te zwaar laat wegen. Nee, het zijn juist mensen zelf die zichzelf buitensluiten, die zich buiten laten sluiten.

Waarom?

Omdat ze er geen moeite voor hebben gedaan om binnen te komen. Dat is opnieuw de beeldspraak, die je dan zo kunt vertalen: Ze blijven buiten staan, omdat ze het moment van de keuze hebben gemist of eindelijk uitgesteld. Omdat ze de beslissende afslag in hun leven hebben voorbij laten gaan, wat dat ook moge zijn.

Ze hebben zichzelf buitengesloten, omdat ze teveel in de theorie zijn blijven steken, rondjes draaien en niet aan de praktijk zijn toegekomen.

Ze zijn buiten geraakt, omdat ze passief zijn gebleven, of omdat ze dachten er al te zijn. ‘Wij hebben in uw bijzijn gegeten en gedronken en u hebt in onze straten onderricht gegeven’, alsof dat op zichzelf voldoende is. Ze waren er bij, ja, maar als toeschouwers kennelijk, niet als deelnemers.

Dat mensen buitengesloten raken, ligt niet aan de kwade wil van God of aan diens willekeur, maar aan het feit dat mensen zichzelf tekort doen, door de verkeerde keuzes die ze maken, door zich druk te maken over zaken die er niet echt toe doen met het oog op Gods koninkrijk.

Want: het ligt niet aan Gods benepenheid of bekrompenheid.

‘Uit het oosten en het westen en uit het noorden en het zuiden zullen ze komen, en ze zullen aan tafel genodigd worden in het koninkrijk van God’.

De gastvrijheid van het koninkrijk is royaal, grenzeloos.

Het is veelzeggend dat dit gesprek tussen de anonieme vragensteller en Jezus plaatsvindt terwijl ze onderweg zijn.

Met die opmerking is dit gedeelte ingeluid: Op weg naar Jeruzalem trok Hij verder langs steden en dorpen, terwijl Hij onderricht gaf; het is een mededeling die we vaker tegenkomen in het evangelie van Lucas. Jezus is met zijn leerlingen op weg naar Jeruzalem, zoals later de boodschap verder wordt gedragen, door zijn leerlingen, vanuit Jeruzalem naar alle windstreken toe .

En zo zijn wij als gelovigen ook mensen van de weg.

Geloven: het is telkens weer op weg gaan.. Mensen die de weg van Jezus Christus, met vallen en opstaan, proberen te gaan.

Op weg zijn, onderweg zijn.

Het is ook een spiritueel beeld, van de mens als pelgrim door de tijd, met zijn of haar reisgenoten; het is het beeld van het leven zelf, dat zich ontwikkelt en ontvouwt, door onderweg te leren, vallen en opstaan. Je mag vallen. Zo is het leven en zo zijn mensen. En we kunnen elkaar helpen bij het opstaan en verdergaan.

En zo zijn ook wij onderweg zijn, naar Gods koninkrijk.

Het ligt voor ons in het verschiet, zoals het beloofde land.

Waar het Jezus bij zijn onderricht om gaat, is om ons bij het koninkrijk te bepalen.

Lucas schrijft zijn evangelie vanuit het perspectief van de jonge gemeente en ziet daarin dat Gods droom met ons, met zijn wereld, een kans krijgt.

En dat daarin voor het geluk van mensen ruimschoots plaats is.

En wàt is er dan nodig om deze droom van God met ons levend te houden en verder te dragen?

Lucas lijkt me daarin heel duidelijk:

Doe alle moeite, doe wat jij kunt
en maak ruimte voor God in je leven.

Sluit je aan bij die oeroude droom van recht en
gerechtigheid, van aartsvaders en profeten en als je je
wilt inzetten voor die droom,
dan zul je met hen, met velen aanzitten in het koninkrijk
van God.

Lucas schrijft vanuit zijn blijdschap om de jonge
gemeenten én vanuit zijn zorg om de toekomst. En
daarbij sluit hij, denk ik, ook aan bij ons verlangen naar
Gods koninkrijk, naar recht en gerechtigheid, geluk en
redding voor iedereen. Met onze vreugde én zorgen.

In de afgelopen jaren heb ik steeds die weg mogen gaan,
met vallen en opstaan, en ik ben dankbaar dat die weg
mij hier bij u, deze gemeente in Loosdrecht, heeft
gebracht.

En ook in de tijd die komt zal ik graag met u allen de
weg gaan die Jezus ons wijst.

Dat er telkens momenten zullen zijn dat we het licht van Gods nabijheid ervaren. En die met elkaar zullen delen. Dat we elkaar zullen troosten, als het leven ons verdriet en gemis brengt.

Dat we elkaar zullen bemoedigen als er momenten zullen zijn dat de weg niet duidelijk is, dat we elkaar niet zullen loslaten.

Dat we zo, in verbondenheid met elkaar, onze weg verder zullen gaan.

Kome wat komt.

Gereformeerde Kerk, Loosdrecht

ds. Hillegonda Ploeger